

Dosarul nr. 2rac-287/16

Instanța de fond: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău – I. Bulhac

Instanța de apel: CA Chișinău – V. Pruteanu, P. Popova, A. Gavrilița

DECIZIE

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

judecători

Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Apă – Canal Chișinău” în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Apă – Canal Chișinău” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/218 COOP, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Infocom” privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016, prin care s-a respins cererea de apel declarată de Societatea pe Acțiuni „Apă – Canal Chișinău”, s-a menținut hotărîrea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 25 aprilie 2014,

C O N S T A T Ă :

La 02 mai 2013 SA „Apă - Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/218 (*în continuare APLP nr. 54/218 COOP*), intervenient accesoriu ÎM „Infocom” privind încasarea datoriei în sumă de 7.311.406,04 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 50.000 lei.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la 01 aprilie 1999 între SA „Apă - Canal Chișinău” și APLP nr. 54/218 COOP a fost încheiat contractul de livrare a apei și recepționarea apelor menajere nr. 55-0005-01. La momentul încheierii contractului, datoria consumatorului față de furnizor constituia suma de 279.164,48 lei, ultimul asumîndu-și obligația de a o achita.

SA „Apă - Canal Chișinău” a susținut că în baza pct. 1.1 și 1.2 al contractului dat, reclamantul și-a asumat obligația de a presta serviciile de alimentare cu apă și evacuarea apelor uzate, iar APLP nr. 54/218 COOP, conform pct. 5.2 al contractului

respectiv, s-a obligat să achite costul serviciilor prestate. Volumul de apă consumat și a apelor uzate a fost calculat în baza pct. 4.1 al aceluiași contract, conform datelor înregistrate de contoarele instalate la bransamentele blocurilor locative și fixate în cartelele de evidență, semnate de către ambele părți.

Reclamantul a menționat că în baza facturilor eliberate de furnizor, APLP nr. 54/218 COOP se obligă să achite serviciile prestate pînă la limita indicată în documentul înaintat spre plată, fapt ignorat de acesta, acumulînd pe perioada aprilie 2001 - martie 2013 o datorie în sumă de 7.311.406,04 lei.

SA „Apă - Canal Chișinău” a solicitat de a încasa din contul APLP nr. 54/218 COOP datoria în sumă de 7.311.406,04 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 50.000 lei.

La 03 iulie 2013 APLP nr. 54/218 COOP a depus în instanța de judecată cerere reconvențională împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu ÎM „Infocom” privind anularea facturilor eliberate în baza contractului de livrare a apei și recepționarea apelor menajere nr. 55-0005-01 din 01 aprilie 1999; obligarea SA „Apă- Canal Chișinău” de a încheia contracte directe cu consumatorii din blocurile locative gestionate de acesta și rezilierea contractului de livrare a apei și recepționarea apelor menajere nr. 55-0005-01 din 01.04.1999.

În motivarea cererii APLP nr. 54/218 COOP a indicat că la 01 aprilie 1999 între SA „Apă-Canal Chișinău” și APLP nr. 54/218 COOP, ca reprezentant al intereselor consumatorilor finali din blocurile locative gestionate de APLP nr.54/218, a fost semnat contractul nr.55- 0005/01 de livrare a apei și recepționarea apelor menajere. Indică că pretențiile înaintate de SA „Apă-Canal Chișinău” privind încasarea datoriei sînt ilegale, deoarece contravin legislației în vigoare și a raporturilor stabilite între părțile contractante. Facturile eliberate de către furnizor în baza contractului nr.55-0005- 01 din 01 aprilie 1999 sînt ilegale, deoarece calcularea serviciilor și achitarea lor se face prin intermediul instituției specializate - ÎM „Infocom”. În astfel de circumstanțe, APLP nr. 54/218 COOP nicidecum nu participă la calcularea, achitarea și prestarea serviciilor în raporturile existente între locatari și SA „Apă-Canal Chișinău”.

Conform balanței lunare de verificare a sumelor achitate de către populație pentru luna mai 2013 și a furnizorilor serviciilor în luna aprilie 2013, care lunar este prezentată de către ÎM „Infocom” gestionarului fondului de locuințe APLP - 54/218 COOP, eliberate la 04 iunie 2013, se atestă existența datoriei populației din blocurile locative gestionate de APLP nr. 54/218 COOP în sumă de 825.972,20 lei, dar nicidecum suma indicată de SA „Apă-Canal Chișinău” în factura nr. AZ 024821 din 31 ianuarie 2013 în mărime de 7.311.406,04 lei. Astfel, suma indicată în factura dată este nefondată și contravine datelor eliberate de ÎM „Infocom”.

În cadrul judecării pricinii, la 29 noiembrie 2013 APLP nr. 54/218 COOP a depus cerere de concretizare a cerințelor din cererea reconvențională, prin care a solicitat declararea nulă a facturii seria AZ nr.033700 din 31 octombrie 2013 în sumă de 7.686.487,01 lei, eliberată de SA „Apă-Canal Chișinău” în adresa APLP nr.54/218 COOP; obligarea SA „Apă- Canal Chișinău” de a încheia contracte directe cu consumatorii din blocurile gestionate de APLP nr. 54/218 COOP dispunînd cu data

încheierii acestor contracte rezilierea contractului de livrare a apei și recepționarea apelor menajere nr.55-0005-01 din 01 aprilie 1999.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 25 aprilie 2014 s-a respins acțiunea înaintată de SA „Apa-Canal Chișinău”. S-a admis parțial cererea reconvențională depusă de către APLP nr.54/218 COOP, s-a anulat factura seria AZ nr. 033700 din 31 octombrie 2013, eliberată de către furnizorul SA “Apă-Canal Chișinău”, s-a reziliat contractul nr. 55-0005-01 din 01 aprilie 1999 pentru livrarea apei și recepționarea apelor menajere încheiat între SA “Apă-Canal Chișinău” și APLP nr. 54/218 COOP. În rest, acțiunea reconvențională s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 190, 192 – 194 vol. I).

La 12 mai 2014 SA “Apă-Canal Chișinău” a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 25 aprilie 2014, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă și acțiunea reconvențională respinsă (f.d. 196 – 198, 210 - 216 vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2015 s-a admis apelul depus de SA „Apă-Canal Chișinău”. S-a casat hotărârea primei instanțe și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a admis integral acțiunea depusă de SA „Apă-Canal Chișinău”. S-a încasat de la APLP nr. 54/218 COOP în beneficiul SA „Apă-Canal Chișinău” datoria în sumă de 7.311.406,04 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 50.000 lei. Totodată, s-a emis și o decizie sub formă de încheiere prin care s-a scos de pe rol cererea reconvențională depusă de APLP nr. 54/218 COOP privind anularea facturii seria AZ nr. 033700 din 31 octombrie 2013, eliberată de furnizorul SA „Apă-Canal Chișinău” privind prestarea serviciilor către APLP nr. 54/218 COOP pentru livrarea apei și recepționarea apelor menajere în sumă de 4868487,01 lei, rezilierea contractului nr. 55-0005-01 din 01 aprilie 1999 încheiat între SA „Apă-Canal Chișinău” și APLP nr. 54/218 COOP și obligarea pârîtului să încheie contracte cu consumatorii, din motiv că reclamantul nu a respectat procedura prevăzută de lege de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară (f.d. 243 – 253 vol. I).

La 21 august 2015 APLP nr. 54/218 COOP a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 2 – 13 vol. II).

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 25 noiembrie 2015 s-a admis recursul declarat de către APLP nr. 54/218 COOP, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2015 și s-a remis cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău (f.d. 47 – 53 vol. II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 24 februarie 2016 a respins apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” și a menținut hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 25 aprilie 2014 (f.d. 66 – 73 vol. II).

La 31 mai 2016 SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016 și hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 25 aprilie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral și respinsă acțiunea reconvențională (f.d. 76 - 80 vol. II).

În motivarea cererii de recurs SA „Apă-Canal Chișinău” a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuie să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 24 februarie 2016 și a fost expediată părților la 27 aprilie 2016 (f.d. 74 vol. II). Recurentul a depus recurs la 31 mai 2016 și se consideră a fi depus în termen.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 24 februarie 2016 a respins apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” și a menținut hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 25 aprilie 2014 prin care s-a respins acțiunea înaintată de SA „Apa-Canal Chișinău”. S-a admis parțial cererea reconvențională depusă de către APLP nr.54/218 COOP, s-a anulat factura seria AZ nr. 033700 din 31 octombrie 2013, eliberată de către furnizorul SA “Apă-Canal Chișinău”, s-a reziliat contractul nr. 55-0005-01 din 01 aprilie 1999 pentru livrarea apei și recepționarea apelor menajere încheiat între SA “Apă-Canal Chișinău” și APLP nr. 54/218 COOP. În rest, acțiunea reconvențională s-a respins ca neîntemeiată.

Concluzia respectivă este considerată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit prematură din următoarele considerente.

Actele cauzei atestă că la 01 aprilie 1999 SA „Apă – Canal Chișinău” și APLP nr. 54/218 COOP, au încheiat contractul nr. 55-0005/01 de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și canalizare. Conform pct. 4.1 al contractului, evidența volumului apei livrate se efectuează în baza datelor înregistrate de contoarele instalate la bransamentul blocurilor locative aflate în gestiunea APLP nr. 54/218 COOP.

În conformitate cu pct. 5.2 al contractului, consumatorii caselor de locuit ale Asociației plătesc furnizorului lunar pentru apa potabilă real primită și evacuarea apelor reziduale. Ulterior la 19 martie 2007 între SA “Apă – Canal Chișinău” și APLP nr. 54/218 COOP a fost încheiat acordul adițional, care este parte integrală al contractului nr. 55-0005/01 din 01 aprilie 1999, prin care gestionarul fondului de locuințe APLP nr. 54/218 COOP își asumă obligația de întreprindere a măsurilor privind perceperea plăților pentru serviciile utilizate de către consumatorii din blocurile de locuințe gestionate. Necătînd la prevederile contractuale lunar se depista o diferență de consum între datele contoarelor prezentate de consumatori și datele contoarelor de la bransamentul blocurilor.

Potrivit pct. 69 al Hotărîrii Guvernului nr. 656 din 27 mai 2002, cu privire aprobarea Regulamentului – cadru privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și de canalizare (*în vigoare la momentul formării datoriei*),

pierderile înregistrate de apă din rețelele comunale din interiorul blocurilor locative, rezultate din diferența volumului apei înregistrat de contorul de la branșamentul blocului și volumul apei contorizate din apartamente plus volumul calculat în baza normelor de consum, se atribuie organizațiilor care exploatează rețelele respective.

Astfel, instanțele de judecată nu au verificat motivul eliberării facturilor atât către consumator cât și către gestionar, dacă suma inclusă în factura livrată gestionarului constituie diferența de volum între datele prezentate de către consumatori și datele contoarelor la branșamentul blocurilor de locuit și dacă în baza pct. 69 al Hotărârii Guvernului nr. 656 din 27 mai 2002, cu privire aprobarea Regulamentului – cadru privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și de canalizare (*în vigoare la momentul formării datoriei*) este responsabil APLP nr. 54/218 COOP pentru diferența formată.

Totodată instanța de judecată a dispus rezilierea contractului, însă potrivit art. 29 alin. (1) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative se efectuează în baza contractelor încheiate între operator și gestionarul blocului locativ sau între operator și fiecare proprietar/chiriaș de apartament al blocului locativ în parte.

Iar, potrivit alin. (4) al aceluiaș articol, încheierea contractelor individuale între operator și fiecare proprietar/ chiriaș de apartament în parte se efectuează obligatoriu, cu respectarea următoarelor condiții: **a) contractele individuale se încheie cu toți proprietarii/chiriașii apartamentelor din bloc**; b) operatorul, în baza tarifului distinct achitat de fiecare proprietar/chiriaș al apartamentului, instalează contoarele pentru evidența consumului de apă în fiecare apartament; c) gestionarul blocului locativ instalează contoare pentru evidența consumului de apă de uz comun, precum și în spațiile date în chirie/locațiune, și încheie cu operatorul contract de furnizare a serviciului pentru aceste locuri de consum; d) gestionarul blocului locativ încheie cu operatorul un contract de transmitere către operator a rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare ale blocului locativ pentru deservire și exploatare; e) gestionarul blocului locativ efectuează, la cererea operatorului, din contul locatarilor, reparația capitală, reconstrucția sau renovarea rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare ale blocului locative.

Instanțele de judecată nu au verificat dacă toți locatarii blocurilor aflate în gestiunea APLP nr. 54/218 COOP au încheiat contracte de furnizare a apei.

Pornind de la conținutul art. 373 CPC instanța de apel este împuternicită cu competența în vederea soluționării acestor chestiuni. Instanța trebuie să dea apreciere tuturor probelor din dosar și argumentelor invocate de părțile aflate în litigiu, iar adoptarea unui act în strictă conformitate cu prevederile legii impune necesitatea de a examina momentele primordiale ale cauzei.

În cursul examinării litigiului urmează a se da apreciere și altor circumstanțe ale pricinii în partea ce ține de fondul cauzei, în măsura în care ele sînt confirmate prin probe justificate și relevante pentru soluționarea corectă a litigiului, obiectul căruia este reglementat prin dispozițiile normelor de drept material conținute în cartea IV capitolul XI titlu III Cod Civil.

În acest context, Colegiul conchide că urmează a se ține cont de prevederile art. 118 alin. (1) CPC, potrivit căruia fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale. Instanța va ține cont de faptul că este responsabilă de determinarea definitivă a circumstanțelor, care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și că în acest sens poate fi propus părților, să-și concretizeze pretențiile, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

La rejudecarea pricinii, instanță urmează să țină cont de cele menționate mai sus, să creeze condiții obiective și egale părților pentru realizarea și exercitarea drepturilor sale procedurale și în dependență de probele pertinente administrate, rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

Lacunele indicate mai sus nu pot fi corectate la judecarea recursului, fapt pentru care recursul urmează a fi admis, decizia instanței de apel – casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, cu respectarea principiilor ce guvernează litigiul în cauză.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Apă – Canal Chișinău”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Apă – Canal Chișinău” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/218 COOP, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Infocom” privind încasarea datoriei.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova

judecători

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Maria Ghervas